

Post Bellum

KÓDEX POST BELLUM

MOTTO

„Najväčším šťastím človeka je, keď môže žiť pre to, za čo by bol ochotný zomrieť.“
Balzac

PREAMBULA

POST BELLUM (ďalej len PB):

- Hlavným cieľom PB je poskytovať službu verejnosti v podobe zaznamenania autentických osobných svedectiev pamätníkov významných historických udalostí a ich sprístupnenie v rámci celoeurópskej platformy dokumentárnych a oralhistorických projektov, ktorú PB s partnermi vytvorili v podobe internetového portálu www.pametnaroda.cz a www.memoryofnation.eu.
- Svoje projekty pripravuje a realizuje slobodne a nezávisle.
- Vytvára nápaditú a rozmanitú ponuku projektov, ktoré vedú priamo či nepriamo ku svojmu poslaniu: budovaniu zbierky spomienok pamätníkov. K tomu sa však viažu projekty zamerané na prezentáciu, mediálne a vzdelávacie projekty, medzinárodná spolupráca v odbore, spoločenské, konferenčné, výstavné, publikačné a iné projekty.
- PB aktívne pracuje na sprístupnení svojich zbierok spomienok pamätníkov celej spoločnosti.
- PB svoje projekty koncipuje s ohľadom na vysoké etické a kvalitatívne meradlá.
- PB si musí zakladať na otvorenosti, nestrannosti a nezávislosti. Musí však splniť povinnosť stáť na strane ľudskej dôstojnosti, základných ľudských práv a slobôd a úcty ku kultúrnemu a hodnotovému dedičstvu. Projekty PB ovláda tvorivý prístup, tolerancia, kritické myslenie, kolegalita a vzájomný rešpekt.
- Účelom existencie PB je zaistiť verejnosti zdroj informácií, historickú reflexiu, poučenie, ale aj zábavu, ktoré sú však chránené pred lobbistickými tlakmi. PB prispieva k vytváraniu priestoru pre slobodu slova, myslenia a tvorby, v ktorom môže vyrastať demokracia. PB vychádza z mravných tradícií európskeho civilizačného okruhu. Kódex

je pre PB najvyšším a neodcudziteľným kritériom, ku ktorému zaväzuje humanistická tradícia v najširšom zmysle slova, rešpekt k ľudskej dôstojnosti založený na úcte k všetkým prejavom ľudskej existencie.

Výklad pojmov

Ak nie je ďalej výslovne uvedené inak, rozumie sa:

- a) Kódexom tento Kódex POST BELLUM,
- b) pracovníkom PB zamestnanec PB alebo externý spolupracovník, s ktorým PB dojednal príslušnú zmluvu obsahujúcu dohodu o záväznosti Kódexu, alebo dobrovoľnícku zmluvu obsahujúcu dohodu o záväznosti Kódexu,
- c) dobrovoľník je spolupracovník PB vykonávajúci svoju prácu podľa zmluvy bez nároku na honorár či mzdu,
- d) projektom písomný pracovný program PB prerokovaný Radou PB,
- e) pamätník (respondent) je človek, ktorý PB poskytuje svoje svedectvo,
- f) zberačom/dokumentaristom je taký spolupracovník PB, ktorý zaznamenáva svedectvo pamätníka.

PB ako inštitúcia

1.1 PB je zriadené registráciou na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky pod číslom spisu: VVS/1-900/90-37999, dňa 1. 8. 2011, a to stanovami, ktoré umožňujú PB činnosť prevádzkať nezávisle, nestranne a neutrálne.

1.2 PB neumožní nikomu mimo jeho platnú organizačnú štruktúru PB rozhodovať o zaradení alebo nezaradení určitej informácie alebo materiálu do projektov. Právomoc súdov alebo správnych úradov, prípadne iných subjektov stanovená zákonom zostáva nedotknutá. Pracovníci PB nepodľahnú prípadnému nátlaku na zaradenie alebo nezaradenie určitej informácie alebo materiálu do projektov, ak by zaradenie bolo v rozpore s týmto ustanovením, ako aj s ostatnými ustanoveniami Kódexu.

1.3 PB je povinné starostlivo posudzovať, či projekty alebo ich časti nesmerujú k či už otvorenému alebo skrytému presadzovaniu politických záujmov.

1.4 V záujme uchovania nestrannosti a neutrality sa PB ako inštitúcia musí zdržať zverejňovania vlastných politických stanovísk. K verejnému postoju má PB právo iba vtedy, ak úplne jasne a nepochybné spoločensko-politická záležitosť, ku ktorej PB zaujme verejné stanovisko, svojou podstatou vedie k potláčaniu ľudských práv a ide o nepochybniteľný nedemokratický prejav v spoločnosti. Potom môže Rada PB prijať k tomuto uznesenie a vyjadriť verejne svoj postoj.

1.5 PB nesmie zasahovať do osobnostných práv pamätníkov, najmä je neprípustné uchýliť sa k ponížovaniu dôstojnosti človeka, urážať alebo neodôvodnene vyvolávať pocity úzkosti či strachu.

1.6 PB dbá pri kontakte s pamätníkom na jeho dôstojnosť. Zástupca PB pamätníka zoznamuje so všetkými okolnosťami projektu, pre použitie získa súhlas osoby, ktorej udelenie takéhoto povolenia prináleží, iba ak by v záležitostiach vážneho verejného záujmu bol dôvodný predpoklad, že inak nebude možné určité vyjadrenia zaobstarať. Pravidlá pre použitie skrytého mikrofónu v čl. 4.5 – 4.8. tým nie sú dotknuté.

1.7 Spolupracovníkov PB, či už sú zamestnancami, externými spolupracovníkmi či dobrovoľníkmi, považuje PB za rozhodujúci predpoklad úspešného napĺňania cieľa PB. Preto všestranne vytvára dobré tvorivé zázemie a podmienky pre slobodnú konkurenciu nápadov a ich realizáciu založenú na rovnosti príležitostí, ktoré musia predurčovať spravodlivé pravidlá spolupráce s PB.

1.8 Spolupracovníci PB – zvlášť zberači/dokumentaristi – prechádzajú písomným testom znalostí z oblasti modernej histórie. Zberač je ďalej pred začatím spolupráce s PB povinný

absolvovať preškolenie v oblasti metodiky natáčania rozhovorov s pamätníkmi a redakčného systému portálu Pamäť národa. Každý zberač je povinný ukladať všetky materiály zhotovené v súvislosti so spracovaním rozhovorov s pamätníkom do redakčného systému portálu tak, aby boli k dispozícii ostatným spolupracovníkom PB. Každý zberač je povinný absolvovať metodické školenie PB a vzdelávať sa v problematike moderných dejín vzhľadom k témam, o ktorých zberačom svedeaní pamätníci hovoria.

1.9 Spolupracovníci PB, či už zamestnanci, externí spolupracovníci či dobrovoľníci, sú podriadení štruktúre PB, sú povinní sa ňou riadiť a obhajovať vo všetkých ohľadoch v interných i externých vzťahoch záujmy PB.

2.0 Spolupracovníci PB, či už zamestnanci, externí spolupracovníci či dobrovoľníci, plnia svoje úlohy svedomito, informujú pravidelne o svojej činnosti Radu PB. Nemajú právo, pokiaľ inak nevyplýva zo Stanov PB, bez poverenia Rady PB viesť rokovania za PB, podpisovať dokumenty menom PB alebo inak prijímať rozhodnutia v mene PB. Vystupovať na verejnosti menom PB môže len Radou PB poverená osoba, a to v rámci povereného mandátu, riaditeľ alebo menovaný zástupca riaditeľa, riaditeľom písomne poverená osoba, vždy v mandáte, v ktorom bola riaditeľom poverená.

2.1 PB dbá vo svojich projektoch na presnosť, a to zvlášť v mediálnych výstupoch týkajúcich sa príbehov pamätníkov, čo spočíva v maximálne citlivom prístupe k pamätníkovi, faktickej starostlivosti a vhodnej technickej forme. PB vedome nezastiera významné okolnosti príbehu a snaží sa všetkými dostupnými spôsobmi zisťovať a overovať skutočnosti a okolnosti osudu pamätníka. V prvom rade však sprístupňuje vo svojej zbierke hrubé pramenné zdroje oral-historickej povahy získané natáčaním svedectva, ktoré spravidla slúžia pre bádateľské účely a pre poznávanie moderných dejín z pohľadu neskreslených autentických svedectiev, ktoré je nutné ako každý iný historický prameň overovať a brať do úvahy ako, za akých okolností a kedy prameň vznikol.

2.2 Ak je to možné a účelné, PB dopĺňa mediálny výstup uvedením identifikácie zberačov – autorov, ktorí za prípravu oral-historickej dokumentácie a záznamu nesú autorskú zodpovednosť. Za akékoľvek ďalšie spracovanie, napr. článok o príbehu pamätníkov do médií, nesie autorskú zodpovednosť faktický autor článku, aj keď použil oral-historický hrubý materiál zberača. Autor článku pochádzajúceho zo zbierky Post Bellum je povinný uviesť zdroj Post Bellum ako nositeľa majetkových práv k oral-historickým záznamom, prípadne meno zberača.

2.3. PB vyčleňuje vo svojej činnosti pevné miesto pre vzdelávacie a osvetové projekty určené rôznym vekovým i záujmovým skupinám. Využíva výhody a formy, ktoré poskytujú oral-historické zbierky, a vhodne tak dopĺňa zdroj prameňov, z ktorých ľudia získavajú poznanie moderných dejín.

2.4 Zbierka spomienok pamätníkov PB je jedinečnou súčasťou národného kultúrneho dedičstva. PB je zaviazané všestranne sa starať o dosiaľ zhromaždený archívny fond, najmä chráni uložené materiály pred stratou, poškodením alebo zneužitím a systematicky ich triedi. Ak je to možné bez ujmy na kvalite archivovaných materiálov, zaisťuje PB postupný prepis svojich materiálov novými technológiami.

2.5 PB umožňuje širokej verejnosti prístup k svojim zbierkam pre študijné, vedecké, publikačné účely nekomerčnej povahy, osvetové účely, ak nehrozí nebezpečenstvo poškodenia alebo iného znehodnotenia sprístupneného materiálu. PB je oprávnené požadovať úhradu vzniknutých nákladov prípadne vopred dohodnutý autorský honorár od obstarávateľov. Pracovníci PB oslovení k takejto externej spolupráci vopred písomne požiadajú Radu PB, ktorá vydá súhlas a podmienky spolupráce. Pracovníci PB sa inak v tomto riadia čl. 5.2 – 5.7.

2.6 PB si vyhradzuje právo obozretne preskúmať každú žiadosť o poskytnutie kópie alebo dohodnutie licenčnej zmluvy k materiálom, ktoré tvoria zbierky PB, ak je takouto žiadosťou

sledovaný komerčný účel. PB neprepožičia svoju zbierku ani jej časť k účelu, ktorým by sa mohla znížiť hodnota zbierky, výpovede pamätníka alebo dobrá povest' PB.

2.7 PB nepripustí, aby inzerent, darca, sponzor mohol ovplyvniť obsah projektov. Nesmie urobiť ani žiadne prísluby, ktoré by boli v rozpore s týmto pravidlom. Skutočnosť, že určitý subjekt bol, je, či má sa ešte len stať inzerentom, darcom, sponzorom, partnerom PB alebo voči nemu vystupuje v inom obchodnom vzťahu, nemôže zakladať zvýhodnenie alebo iné zaobchádzanie vo vzťahu k obsahu projektov, okrem komerčných projektov, ktoré si inzerent zmluvne objednal a projekty sú v súlade s dobrými mravmi.

2.8 PB je povinné postupovať tak, aby dosiahlo maximálny možný výťažok z predaja komerčných produktov bez toho, aby boli dotknuté ďalšie povinnosti plynúce z Kódexu. Reklamu a ďalšie formy komerčnej prezentácie (sponzoring a predaj) možno realizovať len tak, aby verejnosť mohla zreteľne rozpoznať, že ide o komerčný prejav. Prípadná prezentácia komerčnej ponuky PB (napríklad upomienkové predmety, audio, audio / video nosiče a i.) musí byť inzerovaná tak, aby verejnosť mohla zreteľne rozoznať, že ide o komerčný prejav.

2.9 Vo všetkých prípadoch sa PB musí vyvarovať skrytej a podprahovej reklamy.

3.0 PB nezaradí do svojich projektov reklamu, o ktorej by vedelo, že je v rozpore so zákonom.

3.1 PB môže obchodovať s predmetmi a právami, ktoré sa viažu k zbierke, ak tým nie je ohrozené naplnenie záväzku služby verejnosti. PB nedopustí, aby obsah a forma dokumentačnej práce zberačov a PB mediálne výstupy, publikačné a iné formy dokumentačných prác boli určované záujmom na budúcej komercializácii prvkov na úkor profesionálnej kvality.

3.2 PB je budované ako kreatívny tím, ktorý realizuje množstvo projektov spojených s "pamäťou národa", môže však vystupovať aj nadačne – t. j. rozdeľovať finančné prostriedky získané zvlášť sponzoringom, darcovstvom, zbierkami svojich partnerom vyplývajúcich z grantových a dotačných konaní podľa vopred stanovených pravidiel.

3.3 PB koncipuje projekty tak, aby maximalizovalo výsledok smerujúci k napĺňaniu cieľov PB, teda Pamäť národa a natáčanie spomienok pamätníkov.

3.4 PB vytvára platné systémy odmeňovania a mzdové tarify tak, aby zodpovedali spoločenským štandardom, boli primerané a odôvodniteľné, porovnateľné so sadzobníkmi v odbore. Pracovníci PB vystupujú pri vytváraní "pamätníckych materiálov" (nahrávanie) tak, aby bolo zrejmé, že prináležia k PB. Zberači neskrývajú svoje meno a priezvisko, profesijnú totožnosť ani príslušnosť k PB a pracovné zaradenie, ibaže by bol odôvodnený postup podľa čl. 4.5 až 5.1.

3.5 PB dbá, aby pri nahrávaní nedošlo k neoprávnenému zásahu do práv iných osôb, prípadne k narušeniu verejného poriadku. Pred nahrávaním, ktoré je podmienené predchádzajúcim povolením alebo zmluvou, je povinné dodržať predpísaný postup alebo vopred uzavrieť náležitú zmluvu.

Pamätníci (respondenti)

3.6 Pred začatím nahrávania s pamätníkom je povinnosťou pracovníkov PB respondenta pravdivo informovať o svojej totožnosti a charaktere projektu, pre ktorý sa nahrávanie uskutočňuje. Výnimky z tohto pravidla upravujú čl. 4.5 – 5.1. Redaktor nemusí predkladať účastníkovi rozhovoru otázky vopred. Respondentovi oznámi tematické okruhy, aby sa mohol pripraviť, a informáciu, akým predpokladaným spôsobom bude rozhovor využitý. Zberač dbá na dôstojnosť a ďalšie osobnostné práva respondentov. Zberač má právo odmietnuť požiadavku o dodatočnú autorizáciu rozhovoru.

3.7 Pri vedení telefonického, skype či iného týmto modelom podobného rozhovoru, ktorý má byť použitý v projekte PB, je PB povinné najprv postupovať obdobne podľa čl. 2.1. – 2.3 a potom sa opýtať respondenta, či súhlasí s rozhovorom a jeho nahrávaním. V prípade, že respondent odmietne, nemôže byť rozhovor ďalej zaznamenávaný, ibaže by nastali podmienky

pre postup podľa čl. 4.5 – 5.1. Respondent môže prejaviť nesúhlas s nahrávaním. PB nie je oprávnené respondentu k nahrávaniu akokoľvek nútiť, najmä sa zdrží vyhrážok či iných foriem nátlaku alebo úplatku. V prípade osôb verejného záujmu však môže tieto osoby s ohľadom na situáciu upozorniť, že vzhľadom na ich postavenie v spoločnosti verejnú očkáva vydanie stanoviska alebo oznámenie informácie o záležitosti verejného záujmu. Ak je vyjadrenie respondenta pre projekt dôležité, môže PB po tom, čo bolo respondentom odmietnuté, využiť jeho predchádzajúce vyjadrenia k veci, ak ich bude mať k dispozícii a nebude vzhľadom k časovému posunu hroziť skreslenie; inak v dokumentácii pre verejnú stručne oznámi, že sa respondent odmietol vyjadriť a ako odmietnutie zdôvodnil.

3.8 PB zásadne nepristúpi na dodatočné podmienky alebo nátlak vzťahujúce sa k materiálu, ktorý bol v súlade s Kódexom natočený. V odôvodnených prípadoch môže ešte pred začatím nahrávania akceptovať návrh dohody o autorizáciu rozhovoru. Dohodnutá autorizácia však môže spočívať iba v práve respondenta získať pred sprístupnením záznam alebo prepis častí rozhovoru použitých vo výstupoch z nahrávania na Pamäti národa. V prípade, že PB na takú dohodu pristúpi, je povinné ju dodržať. Prípadné námietky respondenta poukazujúce na skreslenie jeho vyjadrenia posúdi Rada PB alebo koordinátor poverený Radou PB vedením projektu. PB zásadne nepristúpi na dohodu, ktorou by sa respondentovi dostalo výsady súhlasit' s použitím svojho vyjadrenia až v závislosti na vyznení.

3.9 PB nezaistí jednému alebo viacerým respondentom výhodu na úkor ostatných respondentov vystupujúcich v projekte, najmä neumožní, aby sa respondent vyjadril po tom, čo mu bolo prehrané alebo v úplnej podobe reprodukované vyjadrenie iného respondenta k téme. Toto ustanovenie však nebráni žiadať respondenta o vyjadrenie k stanovisku alebo výroku inej osoby.

4.0 Všetky výstupy PB používané v médiách - sem nepatrí sprístupnenie v oral-historickom dokumentačnom archíve, v zbierke PB - musia vecne správne vyjadrovať skutočnosť, nesmú byť editované tak, aby sa zmenil či skreslil význam a kontext oznámenia. Výnimku tvoria iba humoristické a satirické diela. Autor sa však pri ich publikovaní musí dať zreteľne najavo, že montáž vytvára fikciu.

4.1 PB je povinné vopred objasniť, či respondent očakáva honorár alebo úhradu vzniknutých nákladov, a informovať ho, či bude jeho očakávanie splnené. Prípadná dohoda o finančnom plnení musí byť uzavretá pred vystúpením respondenta. PB však obvykle pamätníkom finančné plnenie neposkytuje, len v úplne výnimočných prípadoch, pokiaľ však nebude narušená vierohodnosť rozprávania.

4.2 Pri získavaní informácií od odborníkov (expertov) je nutné vopred ozrejmiť, či sa jedná o neformálny rozhovor, alebo o svedectvo pre projekt. PB pristupuje starostlivo k výberu expertov vystupujúcich alebo citovaných v projektoch, najmä je povinné zabezpečiť, aby tam, kde je to vzhľadom na početnosť odbornej obce v určitom odbore či odbornosti možné, dochádzalo k obmene skupiny oslovovaných respondentov vrátane zastúpenia odborných stúpcov rozmanitých názorových prúdov a odborníkov pochádzajúcich z rôznych regiónov Slovenskej republiky. PB nikdy nežiada ani neprijme ekonomický prospech za to, že zaradí vystúpenie alebo citáciu určitého odborníka do projektu. Tento odsek sa týka predovšetkým mediálnych výstupov PB vytvorených zo zbierky spomienok.

Ochrana zdroja a pôvodu informácií

4.3 PB je z vážnych dôvodov, vo veľmi výnimočných prípadoch oprávnené zaručiť anonymitu osobám, ktoré poskytnú informácie alebo podklady pre nahrávanie, ak téma, na ktorú sa informácie vzťahujú, je predmetom verejného záujmu. Vážnym dôvodom v zmysle tohto pravidla môžu byť predovšetkým dôvodné obavy o bezpečnosť, živobytie alebo uchovanie dôstojnosti zdroja či osôb jemu blízkych. Ak zberač alebo pracovník PB takúto záruku dá po predchádzajúcom poučení zdroja o zákonných medziach tohto práva, je povinný dodržať svoj

záväzok zdroj neprezradiť, iba ak by sa ukázalo, že zdroj konal voči PB podvodne. O rozsahu a podmienkach záruky je PB povinné zdroj vopred poučiť.

4.4 Za podmienok vyššie menovaných PB neprezradí údaje ani nevydá listiny alebo iné podklady alebo veci, na základe ktorých by mohol byť zdroj identifikovaný. Právo jednotlivých spolupracovníkov PB chrániť svoje zdroje v zákonomnom rozsahu nie je dotknuté.

Skrytý mikrofón

4.5 PB je oprávnené nahrávať bez vedomia nahrávaných osôb iba v prípadoch a za podmienok uvedených v nasledujúcich článkoch vymedzujúcich použitie skrytého mikrofónu v publicistike.

4.6 PB je oprávnené použiť skrytý mikrofón pre publicistické účely pri spracovávaní témy vážne sa dotýkajúcej verejného záujmu, ak materiál, ktorý má byť natočený, nemožno ani pri vynaložení zvýšeného úsilia získať inak, a ak je tento materiál súčasne nevyhnutný pre spracovanie témy a projektu. Ani takéto použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby. Počas použitia skrytého mikrofónu je potrebné zvlášť starostlivo dodržiavať obmedzenia k ochrane súkromia. Výber častí materiálu natočeného skrytým mikrofónom, ktoré sa majú použiť v projekte, môže zahrnúť len pasáže s priamym vzťahom k téme. PB zabezpečí, aby nedošlo k zneužitiu alebo sprístupneniu častí materiálu nepoužitých v projekte. O použití skrytého mikrofónu rozhoduje Rada PB alebo poverený koordinátor projektu. Na použitie skrytého mikrofónu musí byť užívateľ – bádateľ, laická i odborná verejnosť pri uvedení takto vytvorených nahrávok upozornená.

4.7 PB je oprávnené robiť nahrávky na verejných priestranstvách pre ilustračné účely. Pri zaradení ilustračných nahrávok do programu je nevyhnutné postupovať citlivo a vylúčiť charakteristiku určitej osoby spôsobom, ktorý by u verejnosti mohol zanechať klamlivý dojem o spojitosti tejto osoby s určitou témou (napríklad s protiprávnym či neetickým konaním). Obdobne PB postupuje pri výbere archívnych nahrávok, ktoré majú byť nanovo použité.

4.8 Pri nahrávaní v zahraničí sú spolupracovníci PB povinní dodržiavať miestne predpisy a vystríhať sa konania, ktoré by mohlo byť považované za urážlivé voči miestnym zvyklostiam, náboženstvu či kultúre.

4.9 Ak bolo PB pri spracovávaní témy nútené podrobiť sa cenzúre alebo iným neštandardným podmienkam, ktoré ovplyvnili spracovanie témy a projektu, rozhodne Rada PB alebo poverený koordinátor projektu, či nakrútený materiál možno použiť. Pritom sa zohľadní predovšetkým význam, ktorý materiál môže mať pre verejnosť. Pokiaľ bude rozhodnuté o použití materiálu, je povinnosťou PB projekt alebo jeho príslušnú časť doplniť upozornením na okolnosti, ktoré bránili plnohodnotnému spracovaniu témy. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na prevzaté materiály.

5.0 Ak je to uskutočniteľné, nahraditeľné – nepripustí PB k účasti na projekte respondentu, u ktorého je dôvodný predpoklad, že by sa mohol správať urážlivo, vulgárne alebo je pod vplyvom alkoholu či omamných prostriedkov.

5.1 Pracovníci PB sú povinní starať sa o svoju bezpečnosť, a ak sú v prípade neprehľadnej situácie ohrození na živote, dať prednosť vyhľadaniu úkrytu pred nahrávaním.

Konflikt záujmov

5.2 Pracovníci PB nemôžu ani dodatočne prijímať od tretej osoby dar, iný ekonomický prospech, služby alebo iné požitky, ktoré by ovplyvnili ich prácu v prospech alebo neprospech PB.

5.3 Využitie interných informácií k vlastnému hospodárskemu prospechu je prísne zakázané.

5.4 Zneužitie prostriedkov PB k osobným alebo skupinovým záujmom nie je dovolené.

5.5 Pracovníci PB sa musí obrátiť na Radu PB na posúdenie stretu záujmov, ak konflikt záujmov nastane pri uzatváraní zmluvy alebo pri inom obchodnom rozhodnutí, z ktorého dotknutým môže vzísť určitý prospech.

5.6 Spolupráca pracovníkov PB s inými organizáciami v odbore, médiách, podlieha predchádzajúcemu písomnému súhlasu PB, ktoré môže udeliť súhlas za predpokladu, že táto činnosť nenaruší povinnosti a záväzky, ktoré pracovníkom PB vyplývajú z úloh v PB, a nevytvorí dojem, že konkrétny pracovník je spojený s určitými politickými alebo náboženskými názormi či obchodnými záujmami. Súčasťou písomného súhlasu môžu byť podmienky, za ktorých bola spolupráca povolená.

5.7 Ak je spolupracovník, zamestnanec alebo dobrovoľník PB požiadaný o autorský príspevok iným médiom, je jeho povinnosťou zvážiť, či charakter tohto média je taký, aby prípadná spolupráca neuviedla v pochybnosť jeho osobnú profesionálnu integritu, nestrannosť a nezávislosť, a tým aj integritu, nestrannosť a nezávislosť PB. Autorský príspevok pripravený pre médium alebo organizáciu v odbore musí zodpovedať štandardu kvality vlastnej PB. Nie je prijateľné, aby sa pracovníci vystupujúci v rámci mediálnych výstupov PB prezentovali v iných médiách spôsobom, ktorý by bol v PB neprípustný.

Základné pravidlá hospodárenia

5.8 Z platných právnych predpisov a tohto Kódexu vyplýva pre PB povinnosť hospodáriť so starostlivosťou riadneho hospodára. Pojem "starostlivosť riadneho hospodára" sa bude pri užití tohto pravidla vždy vykladať v zmysle, ktorý tomuto pojmu prikladajú súdy v Slovenskej republike pri rozhodovaní obchodných sporov.

5.9 PB si musí počínať hospodárne, šetrne využívať zdroje a správať sa ohľaduplne k životnému prostrediu. Pracovníci PB sú povinní konať ekonomicky výhodne pre PB. Neoddeliteľnou súčasťou každého prevádzkového rozhodnutia je ekonomická bilancia. Každý pracovník musí poznať cenu materiálu, služieb a ďalších hodnôt, ktoré vo svojej práci priamo užíva, a musí byť motivovaný zaobchádzať s nimi šetrne. Primeranosť nákladov sa posudzuje vo vzťahu ku kvalite, ktorá má byť prostredníctvom projektov PB dosahovaná, a súčasne k finančným možnostiam PB.

6.0 Majetok PB môže byť využívaný v záujme naplňania svojho poslania a cieľov. PB si počína tak, aby svojím konaním majetok nepoškodilo a neodôvodnene neznižovalo jeho rozsah a hodnotu alebo výnos z tohto majetku.

6.1 PB sa stará o zachovanie majetku a jeho údržbu a, ak to pripúšťa jeho povaha, aj o jeho zlepšenie alebo rozmnoženie. Chráni ho pred poškodením, zničením, stratou, odcudzením alebo zneužitím.

6.2 PB využije všetky právne prostriedky pri uplatňovaní a obhajovaní svojich práv ako vlastníka a pri ochrane majetku pred neoprávnenými zásahmi a včas uplatňuje právo na náhradu škody a právo na vydanie bezdôvodného obohatenia.

6.3 Ak sa stane určitá časť majetku nepotrebnou, pokúsi sa PB vždy o jej odpredaj za trhovú hodnotu. Ak nie je odpredaj za ekonomicky výhodných podmienok uskutočniteľný, zaradí tento majetok do ponuky bezplatného prístupnosti na humanitárne či charitatívne účely, ak takýto postup PB nezaťažuje neprímeranými nákladmi. Až ak nie je možné týmto spôsobom majetok previesť na iný subjekt, možno pristúpiť k jeho likvidácii.

Záverečné ustanovenia

Pri výklade Kódexu sa prednostne uplatní požiadavka súladu s právnym poriadkom Slovenskej republiky a rešpektu k pravidlám profesijnej etiky všeobecne v odbore uznávaným. Kódexom nemôže byť dotknutá žiadna z povinností PB a jeho pracovníkov plynúca zo všeobecne záväzných právnych predpisov. Ak nie je v Kódexe výslovne spomenuté niektoré zo všeobecne

platných etických pravidiel, nebude to interpretované ako prípustnosť konania, ktoré by bolo v rozpore s týmto pravidlom. PB je povinné oboznámiť s Kódexom všetkých svojich pracovníkov, novoprijímaných zamestnancov pred vznikom pracovného pomeru, externých spolupracovníkov, dobrovoľníkov ešte pred uzavretím príslušnej zmluvy a na požiadanie objasniť význam a postup pri napĺňaní jednotlivých ustanovení. Dohoda o záväznosti Kódexu bude obsahom tak pracovno-právnych zmlúv, ako aj ostatných zmluvných vzťahov, pri realizácii ktorých je nutné riadiť sa týmto predpisom. Ak má byť Kódex skutočným pomocníkom a meradlom rokovania pracovníkov PB, predpokladá jeho praktické uplatňovanie pravidelne vyhodnocovať skúsenosti s jeho pôsobením v praxi a prerokúvať návrhy prípadných zmien a doplnení. Za týmto účelom bude Rada PB a Snem PB dbať o pravidelné prejednávanie otázok a problémov, ktoré v súvislosti s pôsobením Kódexu v praxi vstanú, aby tento dokument zostal užitočným a všeobecne rešpektovaným nástrojom podpory služby verejnosti, schopným udržať krok s vývojom spoločnosti i odbore.

Schválil Snem POST BELLUM a Rada POST BELLUM vzala na vedomie

Dňa 20. 05. 2010

Riaditeľ Mikuláš Kroupa, člen Rady Martin Kroupa